

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Hejná

1908–1949

Inventář

EL NAD č.: 2143

AP č.: 617

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě § 10 písm. c) zákona č. 48/1868 ř. z., kterýmžto se vydávají pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Z obce Hejné chodily děti do školy v Nezamyslicích. Protože cesta byla náročná, chtěli občané Hejné v roce 1895 zřídit v obci školu, avšak z ekonomických důvodů bylo od toho upuštěno. Teprve v roce 1901 podala obec žádost o zřízení dvoutřídní obecné školy. Výnosem zemské školní rady ze dne 11. dubna 1902 byla škola povolena. Vyučování 83 zapsaných dětí bylo zahájeno 2. září 1902 v najatých místnostech čp. 51, 52 a 15.

Na žádost c. k. okresní školní rady ve Strakonících ze dne 21. května 1902 byla na schůzi obecního zastupitelstva v Hejné dne 8. června 1902 zvolena místní školní rada, která byla složena ze čtyř členů a dvou náhradníků.

Obecní zastupitelstvo na schůzi konané dne 24. září 1902 schválilo místo pro stavbu školní budovy na pozemcích parc. č. 12, 13 a 14. Stavba byla zadána Josefovi Dudkovi, mistru zednickému ve Strakonících, dokončena byla 11. září 1903 a 22. září zde bylo zahájeno vyučování.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Na schůzi obecního zastupitelstva v Hejné dne 28. prosince 1920 byla podle tohoto nařízení zvolena nová místní školní rada.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. V obci Hejná jmenoval Okresní úřad ve Strakonících nové členy místní školní rady, kteří dne 22. července 1941 složili písemný slib.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, ze zvláštních důvodů mohl být jmenován jiný člen obecní rady nebo v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byla Místní školní rada Hejná zrušena. Na své poslední schůzi dne 29. března 1944 schválila účetní závěrku za rok 1943.

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Nová Místní školní rada v Hejně na své řádné schůzi dne 27. září 1946 schválila účetní uzávěrky za rok 1944 a 1945 a rozpočet na rok 1947.

Činnost místních školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci sídla školy.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 19. 6. 1956 - přír. č. 104/56 Národní školou Hejná. Při zpracování archivního fondu Základní devítiletá škola Hejná byly archiválie místní školní rady z fondu vyčleněny, ale fond Místní školní rada Hejná založen nebyl. Až v roce 2013, když byly při GI 2012–2013 nalezeny jeho archiválie, byl založen EL NAD 2143.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1908–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 3 úřední knihy z let 1908–1949 a 1 karton z let 1920–1943.

Při zpracování fondu byly v jeho knihách nalezeny spisy z let 1920 a 1943, které byly uloženy do kartonu, a tak došlo k navýšení běžných metrů fondu z původních 0,03 bm na 0,14 bm.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1928–1949, ve které je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovaly dvě účetní knihy z let 1908–1949, z nichž je možné čerpat údaje o finančních nákladech na činnost školy. Spisy obsahují žádost místní školní rady k Děkanskému úřadu v Horažďovicích o sdělení narození žákyně Anny Nové z roku 1920 a rozpočet místní školní obce na rok 1944 z roku 1943.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 8. 6. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní devítiletá škola Hejná*. EL NAD 1284. Inv. č. 1, 2.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Hejná*. EL NAD 761. Inv. č. 2.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Hejná*. EL NAD 61. Inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	kartony
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
parc. č.	parcela číslo
přír. č.	přírůstkové číslo
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední knihy

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
1	Zápisy ze schůzí	1928–1949	ukn 1
2	Účetní kniha	1908–1942	ukn 2
3	Hlavní kniha	1942–1949	ukn 3
II. Spisy			
4	Úřední korespondence - děkanský úřad	1920	kar 1
5	Rozpočet místní školní obce	1943	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Hejná
Značka archivního fondu:	MŠR Hejná
Časové rozmezí:	1908–1949
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah v bm:	0,14
Stav ke dni:	8. 6. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 8. 6. 2016-čj. SOAP/040-0641/2016